

TEY ERU ALEINA,

Brot úr setanarrøðu hjá Barbaru Berg, tá Netverkið varð stovnað:

"Initiatiivið er sprottið úr kjakinum um stakar uppihaldarar. Gongdin tey seinastu árinu hevur verið, at nógvir stakir uppihaldarar eru fluttir uttanlands, tí tað hevur verið trupult at fáa endarnar at røkka saman her heima.

Vit halda ikki, at tað kann vera rætt, at stakir uppihaldarar og børn teirra í ein ávísan mun verða ríkin av landinum, og at barnafamiljur í Føroyum liva í relativum fátækkradømi. Hetta er dýrabart tilfeingi, sum vit missa."

"Í øðrum londum hava tey góðar royndir við tilílkum tiltøkum. Eg havi verið í samband við eitt netverk fyri stakar

uppihaldarar í Egedal kommune í Danmark. Tey eru 14 vaksin og 18 børn og hittast 3. hvønn fríggjadag kl. 17 og hava samanskotsgildið. Orsøkin til, at tað er 3. hvørja viku er, at so kunnu tey koma við og uttan børn, tí tey flestu hava børnini aðru hvørja viku. Teirra netverk verður í stóran mun brúkt til sosiala samveru, tey hava summar- og jólaveitslu, fara til konsertir, útferðir og loppumarknað saman, men hjálpa eisini hvørjum øðrum við praktiskum uppgávum, so sum viðlíkahald av húsinum og vísa umsorgan um onkur hevur trupulleikar."

Í Føroyum eru omanfyri 700 stakir uppihaldarar við omanfyri 1.100 børnum. Nøkur teirra hittast javnan til sosiala samveru úti á Reyni í Havn. Við børnum og leikum og føtum og søgum og einari trongd eftir at sleppa at práta við onnur vaksin um hetta: At vera einsamøll við børnum.

Rigmor Dam

Meðan døkku skuggarnir fjala fjálgu smáttarnar út á Reyni í Havn, koma tvey smá barnaeygu til sjóndar í svarta rútinum við hvítu srossunum í Mettustovu.

Innkomin trokar undirritaða seg inn millum spælandi børn. Í hugnaligu stovuna angar av kaffi og popkorn. Málageipanin ger, at konurnar kring borðið í fyrsta umfari ikki lástast um vón.

– Eg moyni tað. Eitt barn hevur rætt til tvey foreldur! Staðfestir ein av konunum, meðan hon veipar við ørmunum. Hinar taka undir við henni, men ein skoytir tó uppí, at tað er ikki altíð, at bæði foreldrini eru á lívi.

– Eg ynski mær brennandi, at pápin var inni í myndini. Tað er ikki sunt fyri dreingirnar, at teir ikki hava ein mann at spegla sær í, fortelur unga einkjan, sum misti mannin fyri tveimum árum síðan.

Talandi tøgningin avdúkar fremm- anda gestin, sum verður boðin vælkominn og sessast millum hinar. Møtið er avtalað, so tær kenna ørindini.

Umleið eina ferð um mánaðin hittast tey. Stakir uppihaldarar og børn teirra. Úr Havn og av byggd, til ein samanskotsmáltíð og sosiala fríggjaskvöldssamveru í Mettustovu í Havn. Vanliga møta millum 10 og 15 konur við børnum. Onkur stakur pápi hevur eisini verið, og stakir uppihaldarar av hinum kyninum eru meiri enn vælkomnir.

Í somu skóm

Í horninum sita nakrir stórir dreingir og spæla Nintendo DSi. Teir hugna sær við poppkorni, ostahaps og djús, meðan teir práta um spælið.

– Eg varð steðgað og afturhildin av lögregluni á flogvøllinum í Kastrup. Pápin ákærði meg fyri at vilja ræna dótturina av landinum, fortelur ein ung mamma, sum nýliga er flutt upp til Føroyar við barninum. Hon fortelur søguna, hinar lurta, onkrar bróta inn við-

hvørt. Fleiri halda, at lógirnar eru ikki nóg góðar.

Allar hava tær sína søgu. Nógv av tosinum snýr seg um foreldramyndugleika, samverurætt og Ríkisumboðið. Um munin millum Føroyar og Danmark. Um stóðurnar, har partarnir ikki kunnu semjast, og um hepnari málini, har samstarvið fer fyrimyndarliga fram.

Einu lötuna breista allar út úr at flenna. Næstu sita tær tigandi og lurta eftir einari syrgiligari lagnu. Geva góð ráð, kjakast um dýrar matvørur, bústaðarmarknað, føroyingar og Føroyar, troysta eitt barn, sum er dottið, og flenna aftur í kiki.

Ætlan um fleiri tiltøk

Men hvat fer fram annars í Netverkinum fyri stakar uppihaldarar, spyrji eg tær.

Tær forklára, at tær fyrst og fremst hittast her í Mettustovu til samanskot við børnunum fríggjaskvöld fimtu hvørja viku. Í hesum 'staka'-umhvørvinum er heimurin býttur sundur í stakar og óstakar vikur, tí tær avgera, nær man hevur børnini.

Ætlanin er eisini at skipa fyri øðrum, eitt nú klædna- og leikubýti, útferðum og arbeiðsbólkum, sum kunnu arbeiða við politiskum málum. Eisini er ynski um at stovna ein bólk við eykaommum og -abbum.

– Kanska kann hetta menna seg til eitt datingstað, sigur ein knappliga, og allar flenna.

– Ja, kanst tú ikki seta eina datingmynd av hvørjari í blaðið, skoytir ein uppí, og tær eru um at detta av stólunum í látri.

Einsamøll við ábyrgdini

Tosið fer automatiskt yvir á næsta spurning, har eg hevði ætlað at spurt, hví tær hava valt at hittast á hendan hátt.

Ein tekur orðið og greiðir frá, at nógv er, sum tú ikki fært tosað við 'kjarnufamiljufólkinu' um, tí tey skilja ikki stóðuna til fulnar.

– Stakir uppihaldarar eru so